

[Energiministeren]

se af statens tilskud til Færøerne. Der vil blive udfærdiget en skriftlig aftale efter de nævnte retningslinier.

For Grønlands vedkommende fortsætter bestræbelserne på at få intensiveret råstofefterforskningen. På olie-/gasområdet sker dette blandt andet gennem den i april 1992 iværksatte udbudsrunde for områder af den sydvestgrønlandske sokkel med ansøgningsfrist i januar 1993. Der forberedes indgåelse af aftale mellem energiministeren og Grønlands landstyre om en justering af råstoffordningen for Grønland. Heri indgår, at energiministerens beføjelser vedrørende vandkraftressourcer overføres til hjemmestyret, ligesom der oprettes en afdeling i Nuuk af Råstofforvaltningen for Grønland med tilhørende institutioner.

Redegørelse af 8/12 92 om Dansk Olie og Naturgas A/S m.v.

(Redegørelse nr. R 10).

Energiministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Efter lov om Dansk Olie og Naturgas A/S (DONG) skal selskabet en gang årligt udarbejde en redegørelse til Folketinget for selskabets og dets datterselskabers virksomhed i det forløbne år og for selskabets planer for fremtidige aktiviteter og finansieringen heraf. I tilknytning til DONG's redegørelse afgiver energiministeren en redegørelse til Folketinget.

DONG-koncernens resultat for 1991 blev et overskud på 301 mio. kr. mod et overskud i 1990 på 103 mio. kr. For 1992 forventer koncernen et overskud på knap 200 mio. kr. Den forventede nedgang i overskuddet i 1992 skyldes hovedsagelig lavere naturgaspriser i forhold til 1991 som følge af lavere oliepriser.

Regeringen finder det positivt, at den påbegyndte afvikling af koncernens nettogæld fortsætter. Koncernens aktiekapital forventes således at være genskabt i midten af 1990'erne. Koncernens økonomi skal dog fortsat vurderes på grundlag af naturgassens fritagelse for energiafgift. Værdien heraf for naturgasselskaberne vil i 1992 udgøre ca. 1,8 mia. kr. og forventes i de kommende år at stige til mere end 2,0 mia. kr. pr. år.

Udviklingen i EF

Koncernens forretningsmæssige grundlag forventes i de kommende år i væsentlig grad at

blive påvirket af udviklingen i EF. Det er især i forbindelse med gennemførelsen af det indre energimarked, hvor en liberalisering af naturgasmarkedet på tværs af landegrænserne vil betyde øget konkurrence.

Kommissionens forslag til Rådets direktiv om fælles regler for det indre marked for naturgas blev fremsendt til Ministerrådet i februar 1992. Første fase omfatter direktiverne om transit af naturgas gennem medlemslandene og regler om prisgennemsigtighed. Disse direktiver er gennemført og giver ikke anledning til problemer for koncernen.

Anden fase omfatter tredjepartsadgang til naturgassystemet for kunder med et forbrug på mere end 25 mio. m³ naturgas/år. Endvidere skal der fra 1993 efter Kommissionens forslag gennemføres en opdeling af naturgasselskabernes aktiviteter i selvstændige enheder for henholdsvis produktion, transport, lager, handel og distribution. Tredje fase skal gennemføres fra 1996 og udvider adgangen til tredjepartsleverancer til også at omfatte kunder med mindre forbrug. Den oprindelige tidsplan for gennemførelse af dette direktiv kan dog næppe opretholdes, og det er uklart, om den kan gennemføres.

På undergrundsområdet har Kommissionen fremlagt forslag til koncessionsdirektiv. Gennemføres forslaget vil det kunne forringe medlemslandenes muligheder for at fremme statsdeltagelse i efterforskning og produktion, ligesom forslaget vil kunne få konsekvenser for statens ret til at aftage råolie på markedsvilkår fra olieproducenter på dansk område.

Herudover har Kommissionen i 1991 indledt traktatkrænkelssag mod Danmark og en række andre medlemslande for opretholdelse af særrettigheder i forbindelse med import og eksport af naturgas og elektricitet.

Selv om det endnu er for tidligt at vurdere virkningerne, omfanget og tempoet i EF-Kommissionens bestræbelser på en liberalisering af energimarkedet, må det forventes, at udviklingen i EF vil føre til ændrede rammer for koncernens virksomhed, herunder ændringer i koncernens særrettigheder og forpligtelser.

Dansk Naturgas A/S (Dangas)

Naturgasafsætningen er fortsat stigende som følge af tilslutning af nye kunder på det danske marked og udbygningen af eksportmarkedet. I

[Energiministeren]

1991 blev afsætningen på knap 3,3 mia. m³ og forventes i 1992 at stige til ca. 3,4 mia. m³, hvoraf ca. 2,0 mia. m³ forventes afsat på det indenlandske marked.

Eksporten til Tyskland steg i 1991 til knap 700 mio. m³, hvilket stort set svarer til den nuværende kapacitet i det dansk-tyske gastransmissionssystem. Der er i 1992 i tillæg til de eksisterende langtidskontrakter indgået nye kortvarige aftaler mellem Dangas og de tyske naturgasselskaber Ruhrgas og BEB om køb af ekstra gasmængder til levering i 1992 og 1993, således at den samlede eksport også i 1992 og 1993 forventes at ligge på ca. 700 mio. m³/år.

Det samlede tyske naturgasmarked vil i de kommende år være stigende som følge af udviklingen i det tidligere Østtyskland, men også på grund af et stigende marked i det tidligere Vesttyskland. Dangas indledte derfor i 1991 forhandlinger med de tyske naturgasselskaber om salg af yderligere mængder naturgas på langtidskontrakter. Det er på baggrund af forhandlingerne Dangas' vurdering, at det fra midten af 1990'erne vil være muligt at øge den samlede eksport til Tyskland.

Eksporten til Sverige steg i 1991 til knap 700 mio. m³. Dangas har indgået langtidskontrakter med det statsejede Vattenfall Naturgas AB (tidligere Swedegas) om salg af 1,1 mia. m³ årligt fra midten af 1990'erne. Opbygningen af det svenske naturgasmarked forventes imidlertid at ville foregå langsommere, end det svenske naturgasselskab tidligere forventede, bl.a. på grund af de politiske beslutninger i Sverige om at udskyde afviklingen af kernekraft i Sverige og at lægge øget vægt på anvendelse af biobrændsler. Hertil kommer, at de netop gennemførte ændringer i energifgifterne i Sverige medfører en ganske betydelig forringelse af Vattenfall Naturgas AB's fortjeneste og dermed yderligere vil kunne vanskeliggøre opbygningen af det svenske gasmarked.

Vattenfall Naturgas AB har givet udtryk for, at det kan blive vanskeligt for selskabet at opfylde sine nuværende kontraktlige forpligtigelser over for Dangas. Dangas har over for Vattenfall Naturgas AB tilkendegivet, at Dangas vil fastholde de indgåede kontrakter med selskabet.

Der foreligger en aftale fra den 29. februar 1980 mellem den danske og svenske regering om naturgassamarbejde. På baggrund af den-

ne aftale er det regeringens opfattelse, at eventuelle tab som følge af energifgiftsændringerne i Sverige må finde sin løsning i Sverige.

Folketinget vedtog i december 1991 den såkaldte CO₂-lovpakke, der medfører, at naturgassens konkurrencedygtighed over for olie og kul bliver forbedret på grund af naturgassens mindre CO₂-udledning. Prisen på naturgas til villakunder og fjernvarmeværker blev nedsat i maj måned med henholdsvis 6-9 øre/m³ og ca. 10 øre/m³. For erhvervs-kunder betyder CO₂-afgifterne, at prisen på naturgas stiger 11 øre/m³ fra 1. januar 1993. Naturgassens konkurrenceevne over for olie og kul forbedres dog med henholdsvis ca. 5 øre/m³ og 8 øre/m³, idet prisen på fuelolie og kul stiger med henholdsvis ca. 16 øre/m³ og 19 øre/m³.

I tilknytning til afgiftsændringerne vedtog Folketinget loven om statstilskud til elproduktion, som bl.a. betyder, at der ydes et statstilskud på 10 øre/kWh til decentrale kraftvarmeværker baseret på naturgas og andre miljøvenlige brændsler. Hermed er der skabt grundlag for en væsentlig forbedring af brugerøkonomien for gasfyrede decentrale kraftværker i forhold til især kulfyret fjernvarme.

Også økonomien i samproduktion af elektricitet og varme på industrielle kraftvarmeanlæg baseret på naturgas m.v. er gjort mere attraktiv, idet der ligeledes ydes tilskud til elproduktionen samt tilskud til anlægsudgifter.

Den samlede virkning af CO₂-lovpakken er derfor en klar forbedring af naturgassens konkurrencedygtighed over for såvel olie som kul, som giver grundlag for en hurtig udbygning med bl.a. decentral kraftvarme.

Dangas' kontrakter med DUC fra 1979 og 1989 omfatter køb af op til 4,7 mia. m³/år. Den stigende afsætning på det indenlandske marked såvel som mulighederne for øget eksport til Tyskland betyder, at Dangas fra midten af 1990'erne vil få behov for yderligere køb af naturgas.

Dangas påbegyndte derfor i 1991 forhandlinger med DUC om køb af yderligere 30 mia. m³ i perioden frem til 2012, således at Dangas' samlede køb vil omfatte 123 mia. m³ naturgas. De øgede mængder forudsættes eksporteret til Tyskland samt afsat på det stigende indenlandske marked, herunder til anvendelse i store elværker.

[Energiministeren]*De regionale naturgasselskaber*

Salget af naturgas i Danmark sker fortsat i samarbejde mellem Dangas og de regionale naturgasselskaber på grundlag af aftalen af 4. juni 1987. Selv om Dangas og hvert af de regionale selskaber har selvstændig økonomi, har udviklingen i de regionale selskabers salg stor betydning for Dangas' økonomi.

Efter de fastsatte lånerammer for de regionale naturgasselskaber skal selskabernes nettogæld være tilbagebetalt i perioden 2006 til 2010. Energiministeriet foretager årligt en regulering af lånerammerne i forhold til den faktiske inflation og den forbedring eller forringelse af selskabernes driftsresultat, som skyldes klimaudsving (graddage).

De regionale naturgasselskaber har samlet set oparbejdet en afstand til låneloftet på ca. 1,5 mia. kr. Det forbedrede resultat skyldes især lavere finansieringsomkostninger end forudsat i forbindelse med fastsættelsen af lånerammerne. Selskaberne har således kunnet finansiere til en lavere rente end den realrente på 6 pct. p.a., som er anvendt i forbindelse med fastsættelsen af lånerammerne. Endvidere har selskaberne haft lavere driftsomkostninger og anlægsinvesteringer end budgetteret. Afstanden til låneloftet vil dog blive reduceret på et senere tidspunkt i det omfang, der har været tale om udskydelse af anlægsinvesteringer.

I selskabernes Budget 1992 med tilhørende langtidsbudgetter forventes det, at selskaberne set under ét vil have afviklet deres gæld, inkl. kommunale indskud, inden udgangen af år 2009. I forhold til budgetterne for 1990 og 1991 er der tale om en fremrykning fra 2011 til 2009.

Selv om der er store afvigelser mellem de enkelte regionale naturgasselskaber, er det glædeligt, at selskabernes økonomi er inde i en positiv udvikling. Regeringen finder, at det er vigtigt, at de regionale selskaber i de kommende år kan fastholde den positive udvikling for at sikre gældsafviklingen i selskaberne.

Dansk Olieforsyning A/S (DOFAS)

DOFAS fik i 1991 et overskud på 12 mio. kr. mod et overskud i 1990 på 85 mio. kr. Det forringede resultat skyldes de faldende oliepriser i 1991 efter afslutningen af Golf-krigen, hvorved værdien af selskabets lagre faldt betydeligt.

For 1992 forventer DOFAS et underskud på ca. 35 mio. kr. Det er især prisforskellen mellem råolie og olieprodukter, der har udviklet sig ugunstigt i 1992. Som mellemhandlervirksomhed er DOFAS meget afhængig af prisforskellen mellem råolie og olieprodukter samt udviklingen i prisen på råolie og dollarkursen, der bestemmer værdien af selskabets lagre. DOFAS økonomiske resultat udviser derfor store udsving fra år til år.

En væsentlig betingelse for DOFAS' økonomiske resultat er, at selskabets råolie kan raffineres på lønsomme vilkår. DOFAS undersøger fortsat mulighederne for at sikre sig adgang til den nødvendige raffinaderikapacitet over en længere periode end tilfældet er i dag, hvor selskabets aftaler typisk strækker sig over 1-3 år.

DOFAS' indkøb af råolie er i al væsentlighed baseret på den såkaldte køberetsolie, som selskabet har adgang til at købe på kommercielle vilkår hos DUC. Køberetten udgør op til 40 pct. af årsproduktionen. DOFAS har i 1991 aftaget 2,5 mio. t råolie, mens selskabet i 1992 forventer at aftage ca. 2,2 mio. t olie svarende til 30 pct. af årsproduktionen.

I lighed med årene 1988-91 vil staten heller ikke i 1992 gøre brug af adgangen til at få den produktionsafgift, som bevillingshaverne skal betale, erlagt i form af råolie (royalty-olie), som DOFAS kan disponere over på statens vegne.

Dansk Olie- og Gasproduktion A/S (DOPAS)

DOPAS deltager i alle de konsortier, der siden 1984 har fået tilladelse til efterforskning. I tilladelserne, som blev meddelt i 1. og 2. udbudsrunde, er DOPAS båret i efterforskningsfasen, mens DOPAS i de fleste tilladelser, som er meddelt i 3. runde og efterfølgende, betaler sin andel af konsortiets udgifter.

DOPAS deltager med 50 pct. i det konsortium, som efter forelæggelse for Folketingets Energitpolitiske Udvalg i maj måned blev meddelt en koncession for et område ved Løgumkloster. Operatørskabet i tilladelsen varetages af DANOP. I eftersommeren er der blevet gennemført seismiske undersøgelser i området. Når resultaterne heraf er bearbejdet, vil de indgå i beslutningsgrundlaget ved fastlæggelsen af placeringen af den kommende efterforskningsboring.

[Energiministeren]

DOPAS har i løbet af året været aktiv i de koncessioner, selskabet deltager i, ved på eget initiativ at have udarbejdet flere analyser af prospekter i koncessionerne.

I løbet af 1992 har konsortier, som DOPAS deltager i, afsluttet fire efterforskningsboringer. I boringen Bertel-1 blev der fundet olie. Det vil imidlertid først efter yderligere arbejde og vurdering kunne afgøres, om olien vil kunne udnyttes kommercielt. Yderligere to efterforskningsboringer med DOPAS som deltager er blevet påbegyndt i 1992.

DOPAS' udgifter til efterforskning i forbindelse med allerede meddelte koncessioner skønnes i de kommende år at andrage op til ca. 240 mio. kr. Af dette beløb udgør udgifterne til ubetingede arbejdsforpligtelser ca. 70 mio. kr., mens udgifterne til de betingede dele af efterforskningsprogrammerne, dvs. efterforskning, som under visse i koncessionerne nærmere definerede omstændigheder skal gennemføres, er på ca. 170 mio. kr.

I 1991 gjorde et konsortium under ledelse af Statoil et opløftende fund af kulbrinter i den nordlige del af centralgraven, det såkaldte Amalie/Tabita-fund. Fundet har været genstand for en nærmere analyse og vurdering, og konsortiet har planlagt at foretage endnu en efterforskningsboring i området i løbet af 1993.

De allerede nævnte forpligtelser samt de forpligtelser, som udbygningen af eventuelle fund måtte medføre, rejser et finansieringsspørgsmål, som for øjeblikket overvejes nærmere af selskabet i samarbejde med Energiministeriet.

Dansk Olierør A/S (DORAS)

DORAS ejer og driver olietransportsystemet fra Gormfeltet i Nordsøen til olieterminalen i Fredericia. Olieproduktionen fra den danske del af Nordsøen transporteres gennem denne rørledning.

I 1992 skønnes olie- og kondensatproduktionen at blive på 9 mio. m³, hvilket er en stigning på 0,7 mio. m³ i forhold til den transporterede mængde i 1991. Der er i lighed med tidligere år indgået aftale mellem DORAS og Energiministeriet om DORAS' betaling af en afgift. Afgiften udgør i 1992 95 pct. af indtægterne fra det særlige fortjenesteelement på 5 pct. af værdien af den transporterede olie. I de tidligere år har afgiften været på 90 pct. Afgiften skønnes i 1992 at blive på 280 mio. kr.

Afslutning

I de kommende år forventes EF-Kommisionen at fortsætte sine bestræbelser på at åbne de europæiske energimarkeder som led i etableringen af det indre energimarked. Flere af DONG-koncernens særrettigheder og forpligtelser vil ikke kunne videreføres i et liberaliseret marked, og koncernen vil stå over for store udfordringer i forbindelse med en forventet øget international konkurrence.

Der er et udtalt ønske i koncernen om, at virksomheden kan fungere på helt normale forretningsmæssige vilkår. Hertil kommer, at liberaliseringen af naturgasmarkedet gør det nødvendigt, at naturgasselskaberne kommer til at fungere på mere almindelige kommercielle vilkår. Den nuværende indirekte støtte til naturgasselskaberne gennem naturgassens afgiftsfritagelse vil således formentlig ikke kunne videreføres i et liberaliseret europæisk naturgasmarked. Regeringen overvejer derfor, hvad der skal foretages i den anledning.

En omlægning af den indirekte støtte til naturgasselskaberne vil samtidig kunne danne grundlag for mere konkrete overvejelser om en hel eller delvis privatisering af DONG-koncernen, herunder nødvendige overvejelser om strategisk og kommercielt interessante fremtidige samarbejdspartnere for DONG-koncernen.

Meddelelser fra formanden:**Formanden:**

Jeg skal oplyse, at pkt. 1 på dagsordenen udgår efter anmodning fra indenrigsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 40:

Forslag til lov om ændring af lov om Danmarks Statistik.

Af økonomiministeren (Fogh Rasmussen).
(Fremsat 8/10 92. Første behandling 27/10 92. Betænkning 25/11 92. Anden behandling 3/12 92).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.